

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Sacrorvm Ritvvm Et Caeremoniarvm

Vinitor, Gerlacus

Coloniae Agrippinae, 1656

XV. De prima Missa noui Sacerdotis priuatim celebranda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9459

prælatum, eique profundè se inclinans, & quasi petens ab eo licentiam benedicendi, prosequitur, *Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus* benedicens tantum assistentes à parte vbi non est Prælatus.

8. Post finem vltimi Euangelij, Celebrans ad Prælatum conuersus, adhuc stans in cornu Euangelij, facit illi profundam reuerentiam, & in Sacristiam redit. *Rub. part. 2. tit. 12. n. 6.*

9. Si celebrat coram Papa, accedens ad Altare ei genuflectit, & antequam incipiat Missam genuflectit, accipit ab eo benedictionem. Item genuflectit ad Confessionem dicens *Tibi Pater & te Pater*. Item antequam ascendat ad Altare post Confessionem. Item antequam populo benedicat in fine Missæ. Denique post vltimum Euangelium. Cætera peragit, vt in alijs Missis. *Rub. locis citatis.*

10. Si autem Sacerdos celebrat coram Prælati extraneis, Missam dicit, ac si nulli adessent Prælati, imò ipsi Capellani Episcoporum extracorum Diœcesim ab huiusmodi ritibus abstinere debent. Deferendus est tamen illis liber Euangeliorum, & pacis instrumentum osculandum, & in fine Missæ fit eis à Celebrante, & ministro reuerentia. Id etiam fieri debet Principibus, non tamen liber Euangeliorum illis est deferendus, nisi forte sint ex illustrissimis & potentissimis, ex tolerantia, vt supra, nunquam tamen fœminis.

TITVLVS XV.

De prima Missa noui Sacerdotis priuatim Celebranda.

1. Si celebretur solemniter fiant omnia vt in capitibus sequentibus, de Missis solemnibus præscribetur, & Sacerdoti nouo semper assistat aliquis Sacerdos superpelliceo stolæque coloris

conuenientis indutus, & in ritibus Sacris uer-
tus, qui illum iuuet, & semper, si fieri potest, Ca-
remoniarius.

2. Altare parabitur solito festiuus, & super eo
sex Candelæ possunt accendi, & paramenta ei un-
de pulchrioribus, & Caremoniarius, aut aliu-
cum superpelliceo & stola semper assistet cum
duobus saltem Clericis, quorum maior librum
gestabit, alter uero ampullas à sinistris eius, &
eos sequetur assistens aut Caremoniarius, & pos-
tea Celebrans cum Calice de more, nisi forte
Calix iste, liber, & alia sint iam ad Altare prapa-
rata, quod in eo casu conuenit.

3. Ambo Clerici supra dicti genuflectent hinc
inde à lateribus Altaris, modò in plano usque ad
Confessionem peractam, modò super infimum
gradum, scilicet ab Introitu usque ad finem Mis-
sæ, ambo etiam Celebranti respondebunt, quan-
do opus erit, ambo ministrabunt ad lotionem &
absterfionem manuum Celebrantis, minor in-
fundendo aquam, alter ministrando manutergi-
um (vel ille tantum qui est in cornu Epistolæ, ut
utrinque faciet) ambo cereos accendent ante ele-
uationem, & eleuabunt Planetam ad utramque
eleuationem, ambo extendent pannum ante
communicandos, si adsint, & ambo prout uene-
rant redibant in Sacristiam. Qui librum ad Altare
derulit illum deferet ad cornu Euangelij, & ite-
rum ad cornu Epistolæ, & ab Altari in Sacristiam
alter uero pulsabit campanulam, proinde que lo-
cus huius erit in cornu Epistolæ, illius uero ad
Cornu Euangelij.

4. Caremoniarius autem genuflectit ad dex-
teram Celebrantis dum facit Confessionem pau-
lò post eum: deinde semper assistit ad librum, &
se cum Celebrante semper inclinatur, genuflectit
ac signat, quando opus est, quasi eum præcedens
ia hu-

in hui
ter, ne
cit po
Et ite
ad de
Domi
guini
sa, ni
Sacer
est.

5.
sed ip
rene
quoc
rum
Sace
soler

§.
ordi
tias

§.
cerd
dam
erit
stari
qua

§.
cere
dili
era
dod
dar
Cel
cis
lig
tes
me
cle
re

in huiusmodi actibus, modestè tamen & prudenter, non tamen quando extendit manus, benedicit populum, oblata, & alia facit similia: genuflectit etiam a verbis. *Qui pridie quam peteretur* vsque ad depositionem Calicis inclusivè: item a verbis *Domine non sum dignus* vsque ad sumptionem Sanguinis inclusivè, & ad benedictionem in fine Missæ, nisi sit Canonicus, qui honoris causa novum Sacerdotem dirigat. In reliquis stat, vt dictum est.

§. Si facienda sit communio, fiat vt moris est, sed ipse Cæremoniarius à sinistris assistere potest, tenens Patenam sub mento communicantium, quod quidem ad dignitatem Episcopalem tantum pertinet, sed ob periculum, & metum, novi Sacerdotis, in primitijs tantum eiusdem, concedi solet.

ANNOTATIONES.

§. 1. Ordinati Sacerdotes, infra quadraginta dies ab ordinatione, iuxta antiquam consuetudinem, primitias suas celebrare debent. *Monitoria directio pro ordinandis*

§. 2. Ne quisquam forrè à susceptione ordinis Sacerdotalis reiectus, ad confusionem apud suos evitandam, ministerium Sacerdotale, quod non accepit, sacrilegà temeritate vsurpare attentet; Rectores Ecclesiarum nemini primitias celebrare permittant, antequam litteras suscepti Sacerdotij exhibuerit. *edita Colonia. 1644.*

§. 3. Quoniam Episcopus in fine ordinationum Sacerdotes omnes à se recenter ordinatos admonet, vt diligenter totius Missæ ordinem atque Hostiæ consecrationem, fractionem, & communionem ab alijs iam doctis Sacerdotibus discant, priusquam ad Celebrandam Missam accedant. Ideoque Sacerdos primitias Celebraturus attendat, vt pium, eruditum, & in Rubricis maximè versatum Sacerdotem pro instructore seligat: quia experientia docet, saepe eos deligi Sacerdotes, qui magis egerent doceri, quam docere, cum ipsi met in Cæremonijs ac ritibus, præsertim, Romanæ Ecclesiæ, parùm sint exercitati.

§. 4. Nullus Sacerdos primitias celebrare præsumere debet, nisi prius generales ac speciales Rubricas, &

ri vum

ritum Celebrandi Missam, tam priuatam, quam solemnem secundum præscriptum Missalis Romani diligenter perlegerit, & in Sacris Missæ ritibus optimè fuerit eruditus, atque ab aliquo Cæremoniarum & rituum Ecclesiæ Romanæ perito sacerdote easdem Cæremonias & ritus se perfectè didicisse Capitulo vel Decano, aut Pastori cui subest, testimonio sui instructoris debite probauerit,

§. 5. Ipse verò Sacerdos, qui primùm sacrificaturus est, curabit non tantùm, vt in oculis hominum religiosus ac irreprehensibilis esse appareat, ac exterior hominibus cultu suo nitent, visibileque altare omnigeno resplendet ornatu: sed præcipue, vt omni virtute, quâ Sacerdotem Dei altissimi decet esse præditum, singulari quodam vigore adolescat; & per viuam Dominicæ passionis memoriã ac commemorationem, de inuisibili cordis sui altari omnibusque animæ suæ visceribus, viuã Passionis Christi fides, admiratio, inuocatio, fiducia, prædicatio, gratiarum actio, tanquam thymama suauissimum, in conspectum Dei, pro sua totiusque mundi salute ascendat.

§. 6. Non probatur illa consuetudo quorundam locorum, in quibus noui Sacerdotes induunt se paramenti in domibus profanis, & inde procedunt sic parati processionaliter ad Ecclesiam cantando Hymnos & cantica. Decentiùs enim est paramenta Sacra accipere in Sacristia, quàm in loco profano; vitari enim debent omnino multæ actiones profanæ in his nimis frequentes.

§. 7. De conuiuio, quod gratulationis ergò, eo die institui solet, nulla tangatur cura; nisi vt tantam lætitiæ causam nulla turpitudine minuat; Sacerdotalemque dignitatem nihil indecorum aut reprehensibile dehonoret. Nulla fiat profusio aut perditio sumptuû; nullæ saltationes, choreæ, aliaue Ludicra admittantur; sed in timore Dei, decenter, honestè, frugaliter, magnâque cum grauitate, & dignitate ita peragantur omnia, vt ebrietas, crapula, & quæ hinc sequi solent offensiones & peccata, nullam inueniant se huc ingerendi occasionem. Nec modo tempus matutinum paucosque dies qui præcesserunt, sed & pomeridianum, omnesque reliquos vitæ suæ dies, in omni pietate ac animi deuotione, ita transigat; vt ab ea hora qua primùm omnipotenti Deo sacrificabat, vultus eius nunquam in diuersa mutantur; ne ab incepta pietatis, grauitatis, ac digni-

tatis

ratis Sacerdotalis forma deficiens : sibi quandoque dissimilis esse inueniatur : sed quotidiana aut saltem frequentis sacrificij repetitione ac refectione , magis magisque in pietate omnique Sacerdotali virtute , crescat , augeatur , ac virili robore & constantia confirmetur : vt sacrificia quanto crebrius facit , tanto sanctiora faciat . Quod fiet si animum suum contra vecordiam , ignorantiam , stupiditatem , inuerecundiam , presumptionem : & harum filias , quas frequentia , assiduitate , & verustate suâ inducere consuetudo solet : reuiuo spiritu quotidie innouet , & ceu nouus homo , reuiuusque Sacerdos , ac quasi nunc primum sacrificaturus , nouo peccatorum odio , nouaque soli Deo seruendi voluntate , alacritate , ac constantia reuiuiscat , & attentâ diuinæ maiestatis consideratione , nouâ erga Deum reuerentiâ , verecundiæque modestia Deo amabilis appareat : atque per viam innouatamque passionis Christi recordationem , nouo amoris ac dilectionis ardore ignescat : erga susceptos denique suos , nouo charitatis ac commiserationis accendatur spiritu , quo causas ac personas , pro quibus sacrificandum est , in spiritus societate sibi approprians , & quasi in seipso , quæ aliorum sunt sentiens , iustâ ac dignâ discretionem ponderet : easque pro meritis suis , in vnione passionis Christi , per sacrificium Deo Patri commendet . Ad quam innouationem faciunt Psalmi & preces quæ in Romano Missali , & ex eo in alijs quibusdam libellis ad præparationem sacrificaturi Sacerdotis digestæ sunt . Ex quibus vt fructum illum capiant Sacerdotes : ad quem sunt ordinatæ : non satis esse putent si verbotenus illas raptim recitauerint : sed ita intendant in singulas sententias , adeoque in singula verba vt faciant ascensiones in corde suo , & de verbo in verbum , de sententia in sententiam , de versu in versum , Deo magis magisque appropinquent , eique in omnibus omni desiderio , affectu , & voluntate similiores fiant , magisque conformes .

TITVLVS XVI.

De Ministro Missæ priuatae.

1. **M**inister deputatus ad inseruiendum Missæ pri-

pri-